

בוכות רבי אלעוז ניצל היהודי שחתא וחזר בתשובה

אמָר רַבִּי אֶלְעֹזֶר, אֵי לֹא הָוַיָּנָא חֲכָא, בִּמְהַ בִּישֵּׁין הַזָּהָה עַבְיַד חֲזִיא אמר רבי אלעוז אם לא הייתה חתא בכאן כמה רעות היה עשו אותה הנחש. **דְּהָא כְּדָ בָּר נְשָׁ יְהֻדָּאי עָבָד עַזְבָּדָא דְּחַזְבָּא,** ועד לא תב בת יובתא, לחישו ליה להאי חזיא לקטלא ליה שהרי כאשר אותו היהודי חטא ועדין לא שב בתשובה לחשו לנחש הזה ללבת להורנו. **וְאִימְלָךְ הַהְוָא בָּר נְשָׁ בֵּין בְּךָ וּבֵין בְּךָ, וְאַתְּנִיחַם מִחְזֹבְּיָה.** **וְאִמְרָךְ דְּלָא יְתוּב לְעַלְמַיִן לְהַאי חַטָּאָה וְעַל דָּא אַשְׁתָּוּבָ מִן דִינָא** אבל בנתים נמלך אותו האדם והתחרט מחתאו וקיבל על עצמו ושלא ישוב לוזה החטא לעולם ועל כן ניצול מהדרין.

רבי אלעוז ראה ברוח קודשו את כל מעשה הנחש וחרמת האדם

אִמְרוּ חֶבְרִיא לְרַבִּי אֶלְעֹזֶר, בִּמְהַ יְדֻעַת שאלו החברים את רבי אלעוז מניין ידעת כל הענין הזה. **אִמְרָךְ לְהָוִי, סִימְנָא יְהָבֵלְיָא, וְאַנְאָ אַשְׁתָּמוֹדָעָנָא בְּיַהָּ** אמר להם רבי אלעוז אבי רבי שמעון נתן לי סימן ואני ידעת לפיו זה. **אִמְרוּ לְיַהָּ, תִּינְחַח חֲזִיא דְּאַשְׁתָּמוֹדָעַת בְּיַהָּ** אמרו לו החברים מובן שראית את הנחש וידעת בו מה שהולך לעשותה. **הַהְוָא דְּאַתְּנִיחַם וְתַב מִחְזֹבְּיָה בִּמְהַ יְדֻעַת** אבל אותו שהתחרט ושב מחתאו מניין ידעת בלי שראית אותו כלל. **אִמְרָךְ לְהָוִי, כְּדָ הוֹה אַזְיל הַהְוָא חֲזִיא, קְשַׁקְשָׂוִי הָוּ סְלִקְיָן וְזַגְבּוֹי זְקִירָה**

וְאִיחוֹ דָּאוּיל (אויל) **בַּבְּהִילוֹ** אמר להם היה וכאשר היה הולך אותו הנחש הקששים שלו היו עולים והונב שלו זקוף והוא הולך בחיפזון ומזה ניכר שהולך להרוג אדם. **רוֹחָא חֲדָא הָוָה אָוֵיל לְקַבְּלִיה וְהָוָה קָאָרִי קְמִיהָ,** טוב מארך. **דָּהָא תָּב מְחוֹזֶבֶיה וְאַתְּנָהָם הָהָוָא בָּר נְשָׁ** ורוח אחת הייתה הולכת בנגדו והיתה קוראת לפניו שוב מדרך כי כבר שב מחתמו והתחרט אותו האדם.

הנחש הרע לא הקשיב עד שקיבל את הגוי ככופר **וְהָוָא חַוִּיא בִּישָׁא לֹא הָוָה צִיִּית עַד דִּיתְנֻן לֵיה כּוֹפֵר בְּהִדְיָה בְּאַתְּרִיה דָּהָוָא בָּר נְשָׁ דָאַתְּחִיבָּ** **קְטוֹלָא וְתָב** ואותו הנחש הרע לא היה מksamיב עד שיתנו לו כופר במקום אותו החוטא שהתחייב במיתה ושב בתשובה. **דָּבָךְ אָוֶרְחוֹי דְּחַוִּיא עַילְאָ** **וְתְּתָא** שכך דרכו של הנחש העליון והנחש הגשמי למטה, **כִּיּוֹן דָאַתְּיִהְיָב לֵיה רְשָׁו, לֹא תָב עַד דְּאַשְׁלִים הָהָוָא דִינָא בִּישָׁא דָאַתְּיִהְיָב לֵיה רְשָׁו לְמַעַבָּד, או דִתְנֻן לֵיה בְּאַתְּרִיה חַיִּיבָא אַחֲרָא בְּפּוֹפָרָא.** שכיוון שניתנה לו רשות אין הוא שב עד שמשלים את אותו הדין הרע שניתן לו רשות לעשות או שיתנו לו חוטא אחר תחתיו כופר **דָּהָא בְּרִיקְנִיא לֹא יְפֹוק.** **כִּיּוֹן דָאַתְּיִהְיָב לֵיה רְשָׁו** אבל אין שב ריקם כיון שכבר נתנו לו רשות להרוג.

רבי אלעזר דיבר עם הנחש ושמע את הרוח שלחח לו שישוב מרככו

אמרו ליה, **תינה פל דא**. **ההוא גוי דאמרת דיהבט ליה כופרא, במא ידעת** אמרו לו הבנו כל זה שידעת אבל מניין לך שיש גוי במערה שלו שעשה רעה ליוהדי ועכשו הוא ישן שם. **אמר לוזן, ביוון דמללית לחזיא, ההוא רוחא דהוא איזיל לךבליה ולחיש ליה דיתוב לאורה דהא אתנחים ההוא בר נש.** **دلיג ההוא רוחא על אונגניה** (אונגני ואמיר לי) אמר להם כיון שדיברתי עם הנחש אותו הרוח שהלך בנגדו ולחש לו שישוב מרככו כיון שהתחרט כבר אותו האדם דילג אותו הרוח על איזנו ואמר וגם אני שמעתי את דבריו.

החברים הלכו לראות שדבריו של רבי אלעזר התקיימו ואכן הגוי במערה הנחש הרג אותו

תויהו חבריא. אמר רבי אלעזר, **ניחך ונחמי, דהא חזיא עבד מה דעבד** תמהו החברים אמר רבי אלעזר נלך ונראה כי כבר הנחש עשה מה שעשה. **כמו וקריבו גבי חד טינרא בההוא בי חקל** כמו והתקרבו לסלע אחד שהיה באוותה בשדה, **אשרחו לההוא גוי דמית וההוא נחש בריך על עקביה ולא הוא אבדיל מגניה** ראו שהוא שם גוי מת והוא הנחש ברוך על עקבו ולא נפרד ממנו, **ובתר אתפרש מעקביה וסליק על גרוינה ואבריך תפוץ.** **ומתפוץ נחת על עקביה, דלא הויה מתפרש מניה** ואחר

בר נפרד מעקבו ועלה על גרונו ונברך שם ומשם שוב ירד על עקבו ולא היה רוצה להפרד
ממנו ולועזבו.

ליד הגוי המת מצאו ארנק מלא דינרים שניגול הגוי ליהודי

אשכחו ליה ארנקי חד מליא דינרין דגניל לחד יודאי בארחא ומחא ליה מצאו שם ארנק אחד מלא דינרים שניגול זה
הגוי ליהודי אחד בדרך והיבה אותו. **נטל רבינו אלעזר ית ארנקי.**
אמר בריך רחמנא דבכולה עביד שליחותא לך רבינו
אלעזר את הארכן ואמר ברוך הוא שבכל דבר הוא עושה את שליחותו. **תבו לההוא אטר דהו** שבו למקום שהוא יושבים בו מוקדם (אצל).

הקב"ה קורא לאדם שחזר בתשובה מאשר יקרה בעני נכברת
פתח רבינו אלעזר ואמר ישעה מ"ג מאשר יקרת בעני נכברת נכברת ואני אהבתיך הקב"ה אומר לעם ישראל מכיוון שאתם
יקרים בעני נכבים ואני אוהב אתכם לנכברת **אתן אדם תחתיך ולאם תחת נפשך**. ויש לשאול **מאשר יקרת**, יקר מבעי ליה,
והכי איצטראיך. **מאשר אתה יקר בעני מהו יקרת** למה
אמור יקרה בעני שהוא כביבול שלא הייתה יקר ונעשה עתה יקר, היה צרייך לומר
מאשר אתה יקר בעני שימושתו תמיד אתה יקר בעני. **מכלך דאייה מגנומיה אתה יקר כי** יקרה פירושו שהוא מעצמו התייקר מבחרתו ורצונו.